

Του ΣΩΤΗΡΗ ΚΑΨΩΧΑ
s.kapsoshas@realnews.gr

Στο ιλιγγιώδες ποσό των 557,8 δισ. ευρώ ανέρχεται το κρυφό και φανερό δημόσιο χρέος της χώρας, με αποτέλεσμα να καθίσταται εκ των προτέρων αδύνατη -με καθαρά οικονομικούς και μαθηματικούς τρόπους- η διαχείρισή του.

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του κράτους το 2014, το χρέος της κεντρικής διοίκησης θα διαμορφωθεί στα 321,8 δισ. ευρώ, αλλά με βάση τα κρυφά σημεία του Προϋπολογισμού και των εθνικών λογαριασμών εκτοξεύεται στο δυσθεώρητο ύψος των 557,8 δισ. ευρώ, το οποίο προκύπτει από:

- 84 δισ. ευρώ που αφορούν συμφωνίες ανταλλαγής βραχυχρόνιων τίτλων (swaps).
- 75 δισ. ευρώ που αφορούν συμφωνίες ανταλλαγής μακροχρόνιων τίτλων (swaps).
- 55 δισ. ευρώ χρέος φορέων της γενικής κυβέρνησης, οι οποίοι έχουν λάβει δάνεια με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου.
- 10 δισ. ευρώ χρέος φορέων της γενικής κυβέρνησης, οι οποίοι έχουν λάβει δάνεια χωρίς την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου.
- 7 δισ. ευρώ χρέος φορέων εκτός της γενικής κυβέρνησης και
- 5 δισ. ευρώ ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δημοσίου, τις οποίες δεν έχει πληρώσει.

Αν σε αυτό το ποσό προστεθούν και τα ιδιωτικά χρέη των Ελλήνων ύψους 218,3 δισ. ευρώ, τότε η ασφυξία της χώρας γίνεται ολοκληρωτική, αφού δανεικά της τάζει των 776,1 δισ. ευρώ απλώς δεν αντιμετωπίζονται.

Πολύς λόγος γίνεται εντός και εκτός Ελλάδας για τη λεγόμενη «βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους», ένα μέγεθος που αξιολογείται με βάση τον δείκτη «χρέος προς Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)». Σύμφωνα με την επίσημη εκδοχή, το 2014 το χρέος της χώρας θα διαμορφωθεί στο 179,8% του ΑΕΠ.

Πριν από τις αναθεωρήσεις του ελλείμματος, το χρέος το 2009 ήταν 110% του ΑΕΠ, το οποίο εκτινάχθηκε στο 129% του ΑΕΠ λίγο πριν η Ελλάδα υπογράψει, τα μνημόνια με την τρόικα το 2010. Μάλιστα, πάνω στο ποσοστό αυτό στηρίχθηκαν η επιχειρηματολογία και η αναγκαιότητα εισόδου της Ελλάδας στον μηχανισμό στήριξης καθώς από τις Βρυξέλλες και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο κριθηκε ότι «με 129% το ελληνικό χρέος ήταν μη διαχειρίσιμο και άρα

557,8 δισ. € το κρυφό και φανερό χρέος της χώρας

Αν προστεθούν τα ιδιωτικά χρέη ύψους 218,3 δισ. ευρώ, τότε η ασφυξία της Ελλάδας γίνεται ολοκληρωτική, αφού τα δανεικά φτάνουν στα 776,1 δισ. ευρώ

μη βιώσιμο». Βεβαίως, με εξαίρεση το ΔΝΤ, το οποίο επιμένει να θεωρεί το χρέος μη βιώσιμο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η ελληνική κυβέρνηση εκτιμούν ότι το σημερινό χρέος της χώρας είναι υγιές και δεν χρειάζεται αναδιάρθρωση. Σύμφωνα με τις προβολές που έχουν κάνει, το 2020 το ελληνικό χρέος θα είναι στο 124% του ΑΕΠ και το 2022 θα έχει «καθίσει» στα επίπεδα του 120%, γεγονός που θα το καταστήσει πλήρως αντιμετωπίσιμο.

Ωστόσο, το ερώτημα που ανακύπτει από στοιχεία των Προϋπολογισμών του κράτους είναι ο εξής: «Πώς είναι δυνατόν να είναι βιώσιμο όταν η χώρα έχει πληρώσει για τόκους και χρεο-

λύσια περίπου 570 δισ. ευρώ για την περίοδο 1992-2014;».

Αν συνοψολογηθεί ότι μέχρι σήμερα η Ελλάδα έχει λάβει από την τρόικα δάνεια ύψους 250 δισ. ευρώ και η αποπληρωμή τους -που θα αρχίσει να γίνεται ραγδαία μετά το 2016- θα απαιτήσει περισσότερα από 100 δισ. ευρώ την επόμενη δετία (μόνο για τόκους και χρεολύσια), είναι δύσκολο να χαρακτηριστεί βιώσιμη η διαχείριση του χρέους.

Στην ίδια ακριβώς κατάσταση βρίσκονται και τα χρέη του ιδιωτικού τομέα, έτσι και αν μειώθηκαν την τελευταία τετραετία κατά περίπου 20 δισ. ευρώ, λόγω της συρρίκνωσης της πιστωτικής επέκτασης (χορήγηση νέων δανείων).

Πάντως, φαίνεται ότι κάποιοι είχαν υποψιαστεί τι συμβαίνει με τον ιδιωτικό δανεισμό και από το 2012, όταν όλοι ασχολούμασταν με τα δημοσιονομικά, παρουσιάστηκε ένα σχέδιο από την αμερικανική εταιρεία Βαϊν στο υπουργείο Οικονομικών, αλλά και στη διοίκηση της Τράπεζας της Ελλάδος, για το πώς θα αντιμετωπίσουν τα πιστωτικά ιδρύματα την ανακεφαλαιοποίησή τους και τις επισφάλειες που θα προκύψουν. Σύμφωνα με την έκθεση των Αμερικανών, «την ανακεφαλαιοποίηση οι τράπεζες και η κυβέρνηση θα πρέπει να τη δουν υπό ένα αναπτυξιακό πρίσμα, το οποίο σημαίνει μια συνεταγμένη απομόχλευση των επιχειρηματικών δανείων με διαγραφή χρεών στη βάση βιωσιμότητας των επιχειρήσεων, έτσι ώστε αυτές απαλλαγμένες από τα βάρη των χρεών τους να μπορέσουν να ενισχύσουν την κερδοφορία τους».

ΔΑΝΕΙΑ

Αν συνοψολογηθεί ότι μέχρι σήμερα η Ελλάδα έχει λάβει από την τρόικα δάνεια ύψους 250 δισ. ευρώ και η αποπληρωμή τους -που θα αρχίσει να γίνεται ραγδαία μετά το 2016- θα απαιτήσει περισσότερα από 100 δισ. ευρώ την επόμενη δετία (μόνο για τόκους και χρεολύσια), είναι δύσκολο να χαρακτηριστεί βιώσιμη η διαχείριση του χρέους

©lymproudis

η άποψη
του ΚΩΣΤΗ ΛΥΜΠΟΥΡΙΔΗ*

*Οικονομικού συμβούλου

Το χρέος θα αφανίσει το έθνος;

«**Η ΤΟ ΕΘΝΟΣ** θα αφανίσει το χρέος ή το χρέος θα αφανίσει το έθνος», είπε ο Ανδρέας Παπανδρέου στις αρχές της δεκαετίας του '90. Και δεν είχε άδικο. Οικονομολόγος ήταν, ήξερε τι έλεγε. Ηξερε ότι το να επενδύεις με δανεικά έχει μια κάποια λογική, το να μοιράζεις τα δανεικά δεν έχει καμία.

Αυτός βέβαια έκανε αυτό που δεν έπρεπε: σκόρπαγε τα δανεικά στην κομματική του πελατεία, δημιουργώντας σχολή που κατόπιν ακολούθησε και η Νέα Δημοκρατία του Κώστα Καραμανλή. Οι νοοτροπίες αυτές μάς έπληξαν στο χρέος, δημόσιο και ιδιωτικό. Το θέμα είναι τι γίνεται τώρα. Τώρα μόνη λύση είναι η στροφή στην παραγωγικότητα. Όσο μικρότερο είναι το εισόδημά μας, ιδιωτι-

κό και εθνικό, τόσο περισσότερο δυσβάστακτο είναι το ίδιο ποσό χρέους. Γι' αυτό είναι επιτακτική ανάγκη να γίνουν επενδύσεις, να ανοίξουν θέσεις εργασίας και επαγγέλματα, να αυξηθεί η παραγωγή και οι εξαγωγές.

Αν για κάτι φέρουν βαριά ιστορική ευθύνη οι κυβερνήσεις της τελευταίας τετραετίας, είναι ότι δεν έκαναν τίποτε από αυτά. Στην πράξη, δεν έγινε καμία μεταρρύθμιση που θα μπορούσε να παραγάγει πλούτο.

Μήτταν απλά φόροι, για να διασωθεί το κομματικό πελατειακό σύστημα του δικομματισμού. Και με τους μαθητευόμενους μάγους του ΣΥΡΙΖΑ επί θύρας, πλέον είναι αργά: δεν έχει πολλές ελπίδες για το έθνος να αφανίσει το χρέος.